

Інформаційний бюлетень

Жовтень 2020 р.

У жовтні УВКБ ООН сприяло доправленню трьох конвоїв з допомогою, призначеною для боротьби з COVID-19, до невідконтрольних уряду Донецька та Луганська, де спостерігався серйозний дефіцит медичних виробів. Концентратори кисню та засоби індивідуального захисту були передані спеціалізованим медичним установам. *Детальніше на сторінці 2.*

Оскільки рух цивільного населення через лінію розмежування залишається обмеженим, УВКБ ООН зосередило свої адвокаційні зусилля на проблемах мешканців НПУТ. УВКБ ООН закликає звільнити від самоізоляції тих осіб, які здійснюють короткі поїздки до підконтрольної уряду території (ПУТ) для доступу до державних послуг. *Див. Повідомлення адвокації УВКБ ООН в Україні на сторінці 3.*

У жовтні УВКБ ООН надало фінансову допомогу 179 біженцям та шукачам притулку з особливими потребами. Ця допомога допоможе родинам покрити найбільш нагальні потреби - від медичних витрат та тестування на COVID-19 до купівлі товарів для школи. *Більше на сторінці 4.*

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ

11,008

ВПО та інших осіб, які постраждали внаслідок конфлікту, отримали **правову допомогу** від партнерів УВКБ ООН у 2020 році.

571

Осель відремонтовано у постраждалих внаслідок конфлікту районах по обидва боки від лінії розмежування.

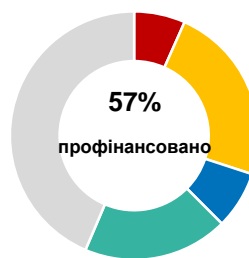
1,623

ВПО та інші особи, які постраждали внаслідок конфлікту, отримали **психосоціальну допомогу** у 2020 році.

ФІНАНСУВАННЯ (СТАНОМ НА 3 ЛИСТОПАДА 2020 РОКУ)

29.8 дол. США

необхідно для надання допомоги в Україні в 2020 р

- Цільові внески вузького призначення
- Цільові внески
- Цільові внески широкого призначення
- Нецільові внески
- Нестача коштів

Марія демонструє свій перший паспорт, який вона отримала у віці 22 років, після тривалої боротьби та за підтримки НУО партнера УВКБ ООН «Право на захист». Марія жила з матір'ю, братом та сестрою у селі Первомайське Донецької області. У 2014 році в їхній будинок влучив снаряд, спричинивши пожежу, внаслідок якої були втрачені всі документи, що посвідчують особу, зокрема, і старий радянський паспорт матері Марії. Пізніше родина переїхала в більш безпечне місце, проте мати Марії померла до того, як встигла відновити документи. Марія продовжувала свою боротьбу і нарешті змогла отримати дублікат свідоцтва про народження та паспорт. Її брат і сестра все ще живуть у стані правової невизначеності без будь-яких документів і під загрозою безгражданства.

Фото: «Право на захист»

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ (ВПО)*

734 000***

ІНШІ ОСОБИ, КОТРІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК КОНФЛІКТУ**

1,68 МЛН.****

БІЖЕНЦІ ТА ШУКАЧІ ПРИТУЛКУ З УКРАЇНИ

87 832*****

* постійно проживають на підконтрольних уряду територіях (ПУТ)

** джерело: 2020 Огляд гуманітарних потреб (HNO)

*** приблизна кількість постраждалих внаслідок конфлікту осіб, які живуть уздовж лінії розмежування на підконтрольних уряду територіях (ПУТ) та невідконтрольних уряду територіях (НПУТ)

**** джерело: Кластер з питань захисту, УВКБ ООН - 2020

***** джерело: УВКБ ООН Popstats, грудень 2019

***** 27 країн ЄС та Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швейцарія, Велика Британія

Робочий контекст

Упродовж звітного періоду Спеціальна моніторингова місія (СММ) Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) зафіксувала 611 випадків порушень режиму припинення вогню на сході України, що на 9% менше порівняно з вереснем. Ця тенденція триває з липня, відколи набули чинності нові зобов'язання щодо припинення вогню. У жовтні Кластер з питань житла (під керівництвом УВКБ ООН) не зафіксував нових пошкоджень цивільних будинків по обидві сторони від лінії розмежування. Водночас Управління Верховного комісара ООН з прав людини (УВКПЛ ООН) повідомило про десять жертв серед цивільного населення (одна людина загинула та дев'ять зазнали поранень) внаслідок інцидентів, пов'язаних з мінами та вибухонебезпечними залишками війни.

 Доставка конвоїв з критичною допомогою, призначеною для боротьби з COVID-19, до НПУТ Донецької та Луганської областей: У жовтні, на тлі повідомлень про дефіцит медичних засобів на невідконтрольованих урядом територіях (НПУТ), УВКБ ООН спільно з УКГП ООН сприяло доправленню трьох гуманітарних конвоїв до Донецька та Луганська. 7 жовтня вантаж ВООЗ, який включав понад 340 кілограмів концентраторів кисню та медичних рукавичок, був доставлений до Луганська вручну через контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській (Фото праворуч: УВКБ ООН). 15 жовтня дванадцять вантажних автомобілів доправили вироби та матеріали, пов'язані з COVID-19, у рамках проектів з питань води, санітарії та гігієни на НПУТ Луганської області через НПУТ Донецької області. Ця допомога належала УВКБ ООН, ЮНІСЕФ та неурядовим організаціям «Людина в біді» та «Médecins du Monde». 22 жовтня 47 тон вантажу від ЮНІСЕФ та Міжнародної організації з питань міграції ОМ, що включав засоби гігієни та концентратори кисню, було доставлено на НПУТ Донецької області.

 Реагування на COVID-19 у притулках для осіб, котрі пережили СГН: У жовтні УВКБ ООН надало допомогу, пов'язану з COVID-19, одинадцяти притулкам для осіб, котрі пережили сексуальне та гендерно обумовлене насильство (СГН) та центрам для осіб з особливими потребами, таких як безхатченки, ВПО, особи, які живуть з ВІЛ, мають залежність від наркотиків та алкоголю, або є жертвами торгівлі людьми. Ці заклади в семи областях України отримали набори для гігієни, мючю рідину, засоби індивідуального захисту, термометри, пральні машини, ліжка та матраци. Фото ліворуч: Благодійний фонд «Шлях до дому».

Захисні засоби для Державної міграційної служби (ДМС): Протягом звітного періоду УВКБ ООН надало 11 захисних пластикових перегородок трьом відділенням ДМС у Києві, Харкові та Львові. Ця допомога була розподілена для поліпшення гігієнічних умов для співробітників ДМС, які займаються питаннями визначення статусу біженця та регулярно приймають особисті заяви.

 Свобода пересування та діяльність УВКБ ООН на контрольних пунктах в'їзду-виїзду (КПВВ): У жовтні, на тлі підготовки двох нових КПВВ у Золотому та Щасті (Луганська область) до відкриття 10 листопада, УВКБ ООН здійснили регулярні моніторингові візити до цих пунктів пропуску для оцінки ходу робіт. З метою сприяння відкриттю нових КПВВ УВКБ ООН надало інвалідні візки, меблі та ноутбуки, які будуть використовуватися Державною прикордонною службою України (ДПСУ) для полегшення пересування людей, а також намети для обігріву.

Протягом звітного місяця лише два з п'яти КПВВ на сході України функціонували, хоча із низкою обмежень – у Станиці Луганській та Новотроїцькому. У жовтні ДПСУ зафіксувала 21,373 перетини лінії розмежування (див. інформаційну панель УВКБ ООН «Перетин КПВВ»). Це на 75% менше, ніж у вересні, та на 98% менше, порівняно з аналогічним періодом 2019 року. З 30 вересня до 4 жовтня пункт пропуску у Станиці Луганській був закритий через лісові пожежі в населених пунктах уздовж лінії розмежування. Внаслідок пожеж загинуло 11 людей та було зруйновано понад 500 будівель, зокрема і центр медичної допомоги та зону очікування на КПВВ. З 15 жовтня функціонування КПВВ було додатково обмежено командуванням Операції об'єднаних сил (ООС) через збільшення кількості випадків COVID-19. Лише обмеженій кількості людей було дозволено перетинати лінію розмежування в обох напрямках за наявності гуманітарних причин. Для перетину на ПУТ потрібно було подати заяву на отримання дозволу від ООС, тоді як перетин на НПУТ дозволявся людям, які мають там реєстрацію місця проживання. Фото праворуч: «Проліска»

На КПВВ «Новотроїцьке / Оленівка» де-факто організації санкціонували «гуманітарні коридори», згідно з попередньо затвердженими списками, що дозволило понад 1,600 особам перетнути лінію розмежування в обох напрямках. У жовтні НУО партнер УВКБ ООН R2P відновив регулярні опитування на КПВВ. Щоб проаналізувати вплив пандемії COVID-19 на осіб, які перетинають КПВВ, анкета була доповнена новими запитаннями. Опитування засвідчило, що відвідування родичів та доступ до адміністративних послуг, таких як

отримання пенсії, залишаються ключовими причинами подорожі через лінію розмежування для жителів НПУТ. Детальніша інформація доступна у [спільному звіті УВКБ ООН-R2P «Перетин лінії розмежування»](#).

Огляд законодавства

- **Електронні свідоцтва про народження:** 1 жовтня Міністерство ухвалило [зміни до Правил реєстрації актів цивільного стану](#). Нові зміни [запровадили електронне медичне свідоцтво про народження](#), яке стане основним компонентом реєстрації народження в органах реєстрації актів цивільного стану, замість медичного свідоцтва про народження (форма N 103/о). Паперові свідоцтва і далі видаватимуться, коли мати дитини є іноземцем або особою без громадянства, яка тимчасово проживає на території України, або якщо у неї немає документа, що посвідчує особу. Визнані особи без громадянства, які мають дозвіл на тимчасове проживання, також підпадатимуть під ці критерії.
- **Електронна довідка для ВПО:** 5 жовтня [цифрова версія довідки ВПО](#) стала доступною у додатку для мобільних телефонів, розробленому Міністерством цифрової трансформації. Ця розробка є невід'ємною частиною загального процесу діджиталізації, який уможливує доступ до всіх паперових документів в єдиному мобільному додатку. За інформацією Міністерства, будь-який електронний документ, що зберігається в додатку, є еквівалентом його паперової версії і може використовуватися замість неї.
- **Закон щодо визнання особою без громадянства:** 18 жовтня в Україні мав набути чинності [Закон про процедуру визнання особою без громадянства № 693-IX](#), ухвалений у липні. Однак досі залишаються неприведеними у відповідність підзаконний акт та постанови Уряду, зокрема [Постанова «Про затвердження порядку розгляду заяв про визнання особою без громадянства»](#). УВКБ ООН продовжує виступати за ухвалення відповідного законодавства. Разом з НУО партнерами [УВКБ ООН організує тренінг для співробітників Державної міграційної служби \(ДМС\)](#) з акцентом на роботу з консульствами щодо перевірки особи та належності / неналежності заявників до громадянства країн їхнього народження чи постійного проживання. УВКБ ООН також виступає за те, щоб аналогічно до практики 13 європейських країн, де діють закони щодо визнання особою без громадянства, ДМС України не висувала звинувачення за порушення правил перебування у країні проти осіб, яких не визнано особами без громадянства, але які подали відповідну заяву до ДМС.

Ключові повідомлення адвокатури. Жовтень

- На тлі запланованого відкриття двох нових [КПВВ у Золотому та Щасті](#), а також часткового відновлення роботи КПВВ, ситуація з перетином лінії розмежування у цілому має позитивний розвиток. Однак [особам, які в'їжджають на ПУТ для отримання адміністративних послуг, пенсій або соціальних виплат](#), все одно доводиться встановлювати додаток «Дій вдома» або [проходити самоізоляцію протягом 14 днів](#), навіть якщо їхній візит триває 24 - 48 годин. Вони можуть перервати самоізоляцію, надавши негативний ПЛР тест, однак це передбачає [додаткове фінансове навантаження через високу вартість тесту \(900-2800 грн\)](#). УВКБ ООН та його НУО партнери зауважують, що [заходи з профілактики COVID-19 не застосовуються у повному обсязі на КПВВ](#), де повідомлялося про відсутність масок та дезінфікуючих засобів, а також про недотримання вимог соціального дистанціювання та респіраторного етикету. Щоб мінімізувати матеріально-технічне та фінансове навантаження, [мешканці НПУТ мають бути звільнені від вимоги проходити самоізоляцію за умови в'їзду на ПУТ на 24 або 48 годин](#). Водночас повноцінне запровадження запобіжних заходів проти COVID-19 повинно бути забезпечено [шляхом поліпшення санітарних умов та збільшення кількості доступних масок та дезінфікуючих засобів на КПВВ](#).
- 26 жовтня державний банк «Ощадбанк» [подовжив термін дії банківських карток пенсіонерів з НПУТ до 1 січня](#). Це вже третє подовження з березня, коли обмеження, пов'язані з COVID-19, суттєво вплинули на свободу пересування через лінію розмежування, не даючи змоги тисячам пенсіонерів з НПУТ їздити на ПУТ, щоб отримати свої пенсії. Продовження терміну дії карток було у центрі уваги адвокаційної діяльності УВКБ ООН (та інших суб'єктів гуманітарної діяльності) протягом останніх місяців. Це дозволить людям похилого віку отримати пенсії без зайвих перешкод, коли вони матимуть можливість перетнути лінію розмежування.

НОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОДУКТИ ТА ПУБЛІКАЦІЇ УВКБ ООН ТА КЛАСТЕРІВ ПІД ЙОГО КЕРІВНИЦТВОМ:

[\[ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ\] ОСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОДУКТИ:](#) у цьому бюлетені на одній сторінці зібрана коротка інформація про нові матеріали, звіти та документи УВКБ ООН в Україні, такі як тематичні бюлетені, інформаційні панелі та звіти Кластерів під керівництвом УВКБ ООН.

[\[ЗВІТ\] ПЕРЕТИН ЛІНІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ \(ЖОВТЕНЬ 2020\):](#) цей спільний тематичний огляд УВКБ ООН / R2P містить огляд ключових подій на КПВВ на сході України у жовтні.

[ТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД] ОГЛЯД ЗАКОНОДАВСТВА (ЖОВТЕНЬ): у цьому документі УВКБ ООН аналізує закони та урядову політику, що стосується біженців, шукачів притулку, осіб без громадянства, ВПО та постраждалих в Україні осіб. Останнє видання також висвітлює юридичний аспект реагування на спалах COVID-19.

[НОВИНИ КЛАСТЕРА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ]: Цей інформаційний бюлетень зосереджений на проблемах захисту та діяльності партнерів на сході України у жовтні 2020 року.

[СТАТТЯ] «ЯК УПОРАТИСЯ ЗІ СТРЕСОМ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ: П'ЯТЬ КРОКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ САМОДОПОМОГИ»: Ця стаття була опублікована з нагоди відзначення Всесвітнього дня психічного здоров'я та стосується додаткового стресу, що його зазнають постраждалі внаслідок конфлікту особи на лінії розмежування через пандемію COVID-19 та його вплив на гуманітарну ситуацію в зоні конфлікту.

Зв'язок між програмами гуманітарного реагування та програмами розвитку

- **Проект «Волонтер безоплатної правової допомоги (БПД)» на сході України:** У жовтні у рамках спільного проекту УВКБ, ПРООН, Ради Європи та центрів з надання безоплатної правової допомоги відбулися два останні вебінари, що висвітлили питання доступу до медичних послуг та житлових, земельних та майнових прав. У проекті, що має на меті навчання майбутніх волонтерів-параюристів, взяла участь тридцять одна особа. У листопаді планується додаткова сесія питань і відповідей, тоді як очний семінар було відкладено до 2021 року через пандемію COVID-19.
- **Мобілізація громад уздовж лінії розмежування:** УВКБ ООН спільно з ПРООН завершило ініціативу «Тренінги для тренерів», орієнтовану на мобілізацію громад уздовж лінії розмежування. Двадцять сім учасників, що представляли НУО партнерів УВКБ ООН, та лідери громад, взяли участь у тренінгу з питань прав людини, цілей сталого розвитку та підготовки проектних пропозицій. У 2021 році учасники розроблять свої проекти, а ПРООН розгляне можливість їх фінансування.

Відносини з донорами

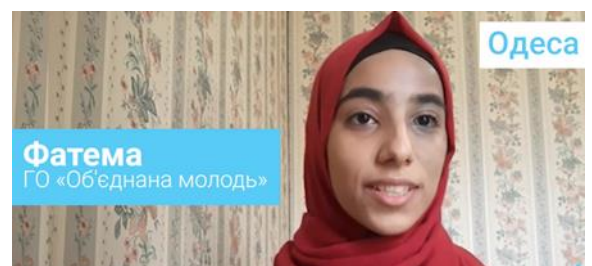
- **Дискусія під егідою донорів щодо надання послуг на КПВВ:** 28 жовтня УВКБ ООН взяло участь у зустрічі з представниками Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, організованій за підтримки посольства Канади. УВКБ ООН та УКГП ООН були запрошені долучитися до дискусії, зосередженій на проблемі надання адміністративних послуг на КПВВ на сході України. Серед ключових питань, що обговорювалися, були правовий статус КПВВ та зон надання послуг, а також функціонування так званих «модульних ЦНАП» (тимчасових центрів надання адміністративних послуг). Міністерство повідомило, що, як очікується, у листопаді буде ухвалена оновлена урядова постанова, яка роз'яснює ці питання.

БАГАТОСЕКТОРНЕ РЕАГУВАННЯ НА ПРОБЛЕМИ БІЖЕНЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

Захист біженців та шукачів притулку

- **Міжнародний день дівчат:** 11 жовтня УВКБ ООН сприяло участі шукачки притулку у кампанії ЮНІСЕФ, присвяченій Міжнародному дню дівчат. У відеозверненні шукачка притулку з Одеси підкреслила важливість гендерної рівності та розповіла про відповідні ініціативи, реалізовані в місті. *Фото праворуч: ЮНІСЕФ.*
- **Грошова допомога для покриття невідкладних потреб та медичних витрат:** У жовтні УВКБ ООН надало щомісячну грошову допомогу, що покриває чотири місяці, 82 домогосподарствам біженців та шукачів притулку. Крім того, 39 особам було надано допомогу на додаткове харчування, а 22 особам, у тому числі пацієнтам з діагнозом COVID-19, були компенсовані медичні витрати. УВКБ ООН також надало 36 родинам біженців та шукачів притулку другий транш шкільної допомоги, щоб забезпечити дітям доступ до освіти під час пандемії.
- **Підтримка потенціалу суддів:** Протягом звітного місяця УВКБ ООН спільно зі НУО партнером «Право на захист», організувало онлайн-тренінг для суддів, які займаються процедурою визначення статусу біженця. У тренінгу взяла участь 21 особа, яка представляла адміністративні суди першої та другої інстанцій з Харкова, Сум, Полтави та Луганська.
- **Нова національна стратегія у сфері прав людини:** У жовтні УВКБ ООН подало до Міністерства юстиції свої пропозиції щодо проекту Плану дій на 2021-2023 роки з реалізації нової Національної стратегії у сфері

прав людини. Ці рекомендації, насамперед, охоплюють тематичний розділ про іноземців, осіб без громадянства, шукачів притулку, біженців та осіб, які потребують додаткового захисту.

- **Проект закону про надання захисту іноземцям та особам без громадянства:** 19 жовтня Управління омбудсмена надіслало офіційний лист [Парламентському комітету з прав людини](#) з пропозицією внести зміни до законопроекту [Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства](#). Ці поправки були спільно розроблені [Громадянською радою з питань міграції](#), створеною при [Офісі Омбудсмена](#). Пропоновані зміни включали рекомендації, висловлені [УВКБ ООН в офіційних зауваженнях до нової редакції законопроекту](#).
- **Семінар з питань процедур прийому на кордонах:** 30 жовтня [НУО партнер УВКБ ООН R2P](#) організував семінар на тему: «Взаємодія органів державної влади, центрів правової допомоги та державного сектору у справах шукачів притулку в Україні». Основні теми обговорення стосувалися [практичних рішень щодо пропуску потенційних шукачів притулку на кордоні](#) (зокрема, у контексті ситуації в Білорусі), доступу до захисту та [безоплатної правової допомоги](#) з місць утримання під вартою, а також [моніторингу](#) місць утримання під вартою [у контексті COVID-19](#). У заході у місті Чернігові взяли участь представники Державної прикордонної служби України (ДПСУ), ДМСУ, Адміністрації Пунктів тимчасового перебування іноземців (ПТПП) та Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області.

573

особи отримали правову допомогу (включаючи біженців та шукачів притулку) у Київській, Одеській, Закарпатській та Харківській областях у жовтні

69

особам надано мовні курси з метою доступу до засобів до існування (включаючи біженців та шукачів притулку; завдяки допомозі УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні)

43

особи отримали психосоціальну допомогу (включаючи біженців та шукачів притулку; завдяки допомозі УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні)

201

особа отримала доступ до медичних послуг (включаючи біженців та шукачів притулку; завдяки допомозі УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні)

Заходи з питань економічної незалежності біженців та шукачів притулку

- У жовтні УВКБ ООН організувало перший раунд співбесід з [50 заявниками](#), що пройшли попередній відбір у програмі [грантів самозабезпечення на 2020 рік](#). Кандидати серед біженців та шукачів притулку отримали поради щодо розвитку бізнес-ідей, які згодом будуть представлені на розгляд [Комітету відбору грантів самозабезпечення](#). З моменту запуску цього проекту в 2018 році [73 біженці розпочали власний бізнес](#) завдяки цій одноразовій допомозі, яку надає УВКБ ООН.

Допомога особам без громадянства та особам під загрозою безгромадянства

- У жовтні УВКБ ООН спільно з НУО партнерами зібрало та проаналізувало дані щодо осіб без громадянства, які нелегально перебувають в Україні, для обробки ДМС. Письмові заяви [про визнання особою без громадянства від імені шести осіб](#) були подані до ДМС для подальшого судового розгляду. Ці заяви будуть розглянуті після ухвалення відповідного підзаконного акту, що дозволить запровадити процедуру визнання особою без громадянства в Україні.

16

осіб без громадянства або під загрозою безгромадянства (63% жінок, 37% чоловіків) отримали паспорт або інший документ, що підтверджує громадянство завдяки допомозі УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні

336

осіб без громадянства або під загрозою безгромадянства (37% жінок, 63% чоловіків) отримали консультації щодо набуття або підтвердження громадянства завдяки допомозі УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні

14

осіб вперше отримали свідоцтво про народження завдяки підтримці УВКБ ООН та його НУО-партнерів у жовтні

ЗАХИСТ ВПО ТА ІНШИХ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК КОНФЛІКТУ**Кластери під керівництвом УВКБ ООН****Кластер з питань захисту**

- У жовтні Кластер з питань захисту під керівництвом УВКБ ООН спільно з ВООЗ та Кластером охорони здоров'я доопрацював матеріали для Адвокаційної записки щодо доступу до медичної допомоги для літніх людей та осіб з інвалідністю. Цей документ спирається на спільні зусилля двох кластерів, що були зосереджені на зборі даних про людей з обмеженими можливостями, а також на визначенні проблем доступу літніх людей до медичної допомоги.
- 29 жовтня Кластер з питань захисту долучився до засідання Технічної робочої групи з питань віку та інвалідності, де партнери обговорили, як покращити надання психосоціальної підтримки людям похилого віку, які мешкають вздовж лінії розмежування. Було зазначено, що психічне здоров'я людей похилого віку погіршилося через тривалий конфлікт та ізоляцію, яка стала результатом обмежень, пов'язаних з COVID-19.

Кластер з питань захисту та Кластер з питань житла / НПТ

- У жовтні два кластери під керівництвом УВКБ ООН (Кластер з питань захисту та Кластер з питань житла / НПТ) взяли участь у засіданні Комітету з огляду нового стандартного розподілу коштів Гуманітарного фонду для України (ГФУ, Спільний фонд для України). Було схвалено три проекти, включаючи пропозицію УВКБ ООН із загальним бюджетом приблизно 500 000 доларів США. Вона передбачає надання допомоги з питань захисту та житла / НПТ у зимовий період на НПУТ Донецької та Луганської областей.

Огляд гуманітарних потреб/План гуманітарного реагування

- Протягом звітнього періоду Кластер з питань захисту ініціював кілька раундів консультацій щодо Плану гуманітарного реагування. Основна увага була зосереджена на визначенні стратегічних цілей кластера, а також потреб та критеріїв для визначення пріоритетів. Впровадження проектів на НПУТ було визнано критично важливим.

Кластер з питань житла / НПТ

- 26 жовтня Стратегічна дорадча група Кластера з питань житла / НПТ схвалила план передачі повноважень кластера. Він передбачає процес деактивації кластера в кінці 2020 року, який, як очікується, буде завершено у першому кварталі 2021 року. Після перехідного періоду функція координації буде передана Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Діяльність УВКБ ООН у сфері захисту

- Компенсація за пошкоджені будинки:** Протягом звітнього періоду НУО партнери УВКБ ООН «Право на захист» та «Проліска» взяли участь у візитах місцевих комісій, що уповноважені здійснити оцінку пошкодження будинків в районах, постраждалих внаслідок конфлікту на ПУТ. Ці комісії були створені, відповідно до нещодавно прийнятого державного механізму надання компенсації. УВКБ ООН розробило анкету, яка буде використана НУО партнерами під час цих візитів для фіксування проблем у застосуванні критеріїв для розрахунку розміру компенсації, для подальшого аналізу використання з метою адвокації.
- Внесення змін до Закону про ВПО:** У жовтні УВКБ ООН долучилося до кількох сесій, організованих Гуманітарною командою країни для обговорення поправок до Закону про ВПО. Особлива увага була приділена способам відокремити питання отримання пенсій та соціальних виплат від необхідності реєстрації як ВПО та пошуку довгострокових рішень для ВПО. Проект змін буде представлений на круглому столі, організованому Парламентським комітетом з прав людини з нагоди відзначення шостої річниці з моменту ухвалення закону.
- Доступ до освіти для мешканців НПУТ та Криму:** 20 жовтня УВКБ ООН взяло участь у дискусії, організованій неформальною коаліцією під керівництвом НУО, з акцентом на питаннях доступу до освіти для мешканців НПУТ та Автономної Республіки Крим. Було розроблено перелік пропозицій для уряду з метою мінімізації бар'єрів для прийому до університетів студентів з цих районів, оскільки свобода пересування залишається обмеженою через пандемію COVID-19.

Правова допомога та консультації з питань захисту

876

внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих внаслідок конфлікту осіб (69% жінок і 31% чоловіків) отримали правову допомогу від УВКБ ООН та його партнерів у жовтні

2,849

осіб (72% жінок, 28% чоловіків) отримали консультації з індивідуального захисту у жовтні

8

групових консультацій з питань захисту для 63 осіб (84% жінок і 16% чоловіків) було надано у місяцях уздовж лінії розмежування у жовтні

Соціальний супровід

- У жовтні партнери УВКБ ООН забезпечили соціальний супровід **384 осіб (22.1% з яких – особи з інвалідністю)**, які потребували індивідуальної підтримки під час отримання особистої документації або інших державних послуг, авторизації у процесі перетину контрольних пунктів, та транспортування (або допомоги під час реєстрації) для доступу до державних послуг. Протягом звітного місяця НУО партнер УВКБ ООН «Проліска» підтримав 31 мешканця НПУТ, що зіткнулися з проблемами під час перетину лінії розмежування через обмежену свободу пересування.

65-річний Юрій* прикутий до ліжка останні 30 років внаслідок серйозної травми хребта. Він жив сам у селі Тошківка Луганської області, оскільки його далекі родичі не мали можливості регулярно за ним доглядати. З погіршенням стану здоров'я Юрій потребував постійної підтримки соціальних та медичних працівників. НУО партнер УВКБ ООН «Проліска» сприяв його госпіталізації до лікарні з відділенням соціальної допомоги, де Юрій зможе отримати необхідну професійну підтримку. Також «Проліска» допомогла транспортуванню пацієнта до медичного закладу на спеціалізованому транспорті. Крім того, були відшкодовані витрати на тест для діагностування COVID-19, необхідний для госпіталізації Юрія. Фото: «Проліска».

Психосоціальна допомога

226

особи

73% жінок | 27% чоловіків отримали консультації у жовтні

Протягом звітного періоду НУО-партнери УВКБ ООН надали **226 вразливим особам** психологічні консультації, спрямовані на те, аби допомогти особам, які постраждали внаслідок конфлікту, впоратися із симптомами психологічних травм, домашнього насильства, горя, депресії, тривоги та психологічної напруги, а також наслідків, спричинених карантинними обмеженнями.

Ця кількість зросла на **38 відсотків**, порівняно з вереснем, через те, що багато людей потребували підтримки внаслідок стихійних пожеж у Луганській області.

Сексуальне та ґендерно зумовлене насильство (СГН)

- 14 жовтня УВКБ ООН зустрівся з керівником Департаменту соціального захисту населення в Луганській області для обговорення запуску **корегувальних програм для кривдників**, спрямованих на попередження домашнього насильства. Було запропоновано виділити окрему кімнату для реалізації проекту в приміщенні Центру соціальних служб у місті Новоайдар, де будуть надаватися консультації особам, які проживають у селах уздовж лінії розмежування.

Індивідуальна допомога в екстрених випадках

- У жовтні УВКБ ООН продовжило ідентифікувати та надавати вразливим особам, які постраждали внаслідок конфлікту на сході України, **індивідуальну екстрену допомогу у формі готівки**, що використовується для покриття різних видів потреб - від підготовки до зими та засобів до існування до медичного огляду чи процедур. У районах, де державні служби недоступні, УВКБ ООН та його НУО-партнери надають **індивідуальну допомогу в натуральній формі**.
- З липня УВКБ ООН також надає **фінансову допомогу для підтримки ВПО з особливими потребами та допомагає їм впоратися з соціально-економічними наслідками пандемії COVID-19**. Ця допомога спрямовано на переміщених осіб, які проживають у різних регіонах України, а не лише в місцях уздовж лінії розмежування.

835

осіб відібрано для надання допомоги у формі готівки у 2020 р.

440

осіб відібрано для надання допомоги у натуральній формі у 2020 р.

98

ВПО отримали допомогу для подолання наслідків впливу пандемії COVID-19 у 2020 р.

Ольга - самотня матір, яка виховує трьох доньок - Валентину*, Віру* та Оксану*. Вона всиновила старшу Валентину після того, як її батьки, зіткнувшись із життєвими труднощами, вирішили віддати її в дитячий будинок. Молодшій доньці Оксані лише дев'ять місяців, але вона вже багато пережила. Під час народження у неї стався крововилив у мозок, що призвело до тривалого процесу відновлення та вимагало значних фінансових витрат. Зараз Оксана почувається значно краще, але все ще потребує спеціального догляду, їжі та ліків. Ольга має серйозні фінансові проблеми, особливо після того, як її чоловік зник безвісти і вона залишилася з дітьми. УВКБ ООН спільно з НУО партнером «Центр розвитку Донбасу» підтримало родину, надавши дитячий візок, подушку, ковдру та два набори для ліжка. Ця допомога дозволить Ользі заощадити гроші на найнагальніші потреби, оскільки соціальні виплати залишаються єдиним джерелом доходу для родини. Фото: «Центр розвитку Донбасу.»*

Проекти мирного співіснування та проекти швидкого впливу

88

(56 з яких стосуються COVID-19) затверджено у 2020 р

УВКБ ООН надає підтримку з легкого та середнього ремонту інфраструктури, запропонованого громадами-бенефіціарами або місцевими органами влади на сході України. Проекти мирного співіснування мають на меті створити атмосферу мирного співіснування між переміщеним населенням і приймаючими громадами та сприяють стійкості ВПО і постраждалих громад. З початку спалаху COVID-19 УВКБ ООН ініціювало **проекти швидкого впливу**, спрямовані на швидке реагування на пандемію шляхом зміцнення потенціалу місцевої системи охорони здоров'я та підтримки постачальників соціальних послуг.

У рамках реагування на COVID-19 УВКБ ООН розширило підтримку соціальних працівників, які часто є єдиним джерелом допомоги для осіб з особливими потребами, особливо в ізольованих населених пунктах уздовж лінії розмежування. На НПУТ Донецької області УВКБ ООН надало 30 електричних велосипедів семи соціальним центрам, які надають допомогу понад 2700 особам. Завдяки цим велосипедам соціальні працівники зможуть доставити їжу та непродовольчі товари просто додому більшій кількості бенефіціарів. Це має особливо важливе значення під час пандемії COVID-19, оскільки запроваджені обмеження продовжують впливати на доступ до

транспорту, який вже був обмежений в ізольованих населених пунктах. Фото: УВКБ ООН.

Ініціативи з підтримки громад

71

ініціатива

(48 з яких стосуються COVID-19)
затверджено у 2020

УВКБ ООН працює над створенням можливостей для громад біженців, внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, котрі постраждали внаслідок конфлікту, на всій території України. **Ініціативи з підтримки громад** - це низка заходів, спрямованих на мобілізацію та розширення можливостей громад, з метою посилення їхніх здібностей для організації реагування на надзвичайні ситуації, адвокації своїх інтересів у місцевих та національних органах влади, а також пошуку довгострокових рішень для власного захисту.

Відкритий павільйон у селі Травневе (Донецька область), лише за 400 метрів від лінії розмежування, зараз є улюбленим місцем для зустрічей місцевої громади. УВКБ ООН та його НУО партнер «Проліска» підтримали цю ініціативу, надавши будівельні матеріали активістам, які потім самі побудували павільйон. Більше того, вони прикрасили його малюнками, які символізують їхнє прагнення до миру. Після початку конфлікту в Травневому залишилось понад 100 мешканців, і більшість із них - люди похилого віку. Вони регулярно організовують зустрічі громади та сесії з НУО у цьому павільйоні. З початку пандемії COVID-19 вимога про самоізоляцію створила додаткові труднощі для людей похилого віку в ізольованих населених пунктах. Наявність місця, де вони можуть зустрітися, з дотриманням соціальної дистанції, позитивно впливає на їхнє психічне здоров'я. Фото: «Проліска».

ЖИТЛО/НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ

Досягнення, вплив та виявлення потреб з питань житла та непродукції допомоги

- У жовтні УВКБ ООН завершило ремонт **132 будинків** (у тому числі **8 капітальних ремонтів**) на ПУТ. Ремонт **48 будинків наразі триває**. УВКБ ООН взяло на себе реалізацію програми з ремонту на ПУТ після того, як у червні сплив термін дії угоди про партнерство з НУО «Норвезька рада у справах біженців» (NRC), яка займалася ремонтами.
- Протягом звітного періоду УВКБ ООН за допомогою індивідуального підрядника **завершило ремонт 78 будинків** (включаючи **вісім капітальних ремонтів**) на НПУТ Луганської області. Ще **одинадцять домогосподарств** були забезпечені **будівельними матеріалами і самостійно виконують легкий ремонт**. Загалом програма ремонту передбачає ремонт 215 будинків на цих територіях у 2020 році.
- Протягом звітного періоду УВКБ ООН та його НУО партнер DDC розпочали моніторинг після надання допомоги у рамках програми легкого ремонту на НПУТ Донецької області. Загалом 151 домогосподарств отримали нові вікна у своїх будинках вчасно перед настанням холодів.

«Я думав, що це буде останній ранок у моєму житті», - розповідає Петро*, згадуючи, як його будинок потрапив під обстріл у лютому 2015 року. Три снаряди розірвалися безпосередньо біля будівлі, пошкодивши вікна в його квартирі. Відтоді Петро та його дружина, обидва пенсіонери, не мали достатньо ресурсів для заміни вікон. Вони використовували пластик для тимчасового ремонту. Однак у зимові місяці холод легко проникав у приміщення, роблячи умови проживання родини нестерпними. З новими вікнами, встановленими УВКБ ООН та «Центром розвитку Донбасу», ця зима для Петра та його дружини буде іншою,

оскільки вони зустрінуть її у безпечному, теплому домі та зможуть запросити онуків на канікули. Фото: «Центр розвитку Донбасу».

Добровільне переселення

6

родин (18 осіб), які постраждали внаслідок конфлікту, було переселено у безпечніші місця у 2020 р.

У 2019 році, на шостому році конфлікту, коли багато родин з особливими потребами все ще живуть у дуже складних умовах у місцях, котрі постраждали внаслідок конфлікту, УВКБ ООН ініціювало **пілотний проект добровільного переселення родин**, які проживають у **небезпечних районах уздовж лінії розмежування**. Бенефіціари цього проекту ретельно відбираються на основі **критеріїв вразливості** та **оцінки безпеки** населених пунктів, до яких їх переселятимуть.

Оксані лише два роки, і вона ніколи не бачила мирного життя. Дівчинка народилася в селі Горіхове Луганської області, розташованому неподалік від лінії розмежування. За роки конфлікту регулярні обстріли стали «нормальним явищем» для дівчинки та її матері Олени*, якій часто доводилося ховатися в підвалі, щоб залишитися в безпеці. Одного разу понад 30 снарядів потрапило у їхній сад, лише в декількох метрах від будинку. Безпека була головною проблемою для Олени, оскільки на наступному перехресті в селі розташоване мінне поле. Виховання доньки та забезпечення її стабільного майбутнього в таких умовах було значним викликом для самотньої матері. Нещодавно Олену та Оксану переїхали до нової квартири, яку УВКБ ООН та його НУО партнер «Проліска» придбали у місті*

Лисичанськ, далі від лінії розмежування. Щоб розпочати нове життя, родина також отримала ліжко, холодильник та пральну машину. Зараз Оксана готується до відвідин дитячого садка, а Олена активно шукає роботу, щоб забезпечувати родину. Фото: «Проліска».

Робота в партнерстві

Гуманітарна відповідь на переміщення в Україні - це скоординовані зусилля уряду, міжнародних організацій та національних і міжнародних НУО. Надаючи підтримку особам, що її потребують, УВКБ ООН тісно співпрацює з урядом України. Стосовно ВПО УВКБ ООН підписало меморандум про взаєморозуміння з **Міністерством у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (нині Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій)**. З питань біженців та осіб без громадянства, УВКБ ООН тісно співпрацює з Державною міграційною службою України. УВКБ ООН працює разом з **8 НУО-партнерами**. УВКБ ООН є керівною організацією Кластеру з питань захисту та Кластеру з питань житла / непродовольчих товарів. Також УВКБ ООН сумісно з Управлінням ООН з координації гуманітарних питань очолює робочу групу з логістики, яка в основному відповідає за гуманітарні конвої на сході України.

Фінансова інформація

УВКБ ООН вдячне донорам за надзвичайно важливу підтримку діяльності агентства в Україні, а також тим донорам, які підтримали програми УВКБ ООН через нецільові та цільові внески.

Індикативний рівень фінансування становить **16,810,009** доларів США. Цей показник базується на внесках призначених для України, індикативному розподілі гнучких фондів та коригування.

НЕЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ | ДОЛ. США

Подяка основним донорам нецільових внесків.

Швеція 76,4 млн. | **Приватні донори Іспанії** 59,9 млн. | **Норвегія** 41,4 млн. | **Нідерланди** 36,1 млн. | **Данія** 34,1 млн. | **Великобританія** 31,7 млн. | **Німеччина** 25,9 млн. | **Приватні донори Кореї** 30,6 млн. | **Швейцарія** 16,4 млн. | **Японія** 23,8 млн. | **Приватні донори Японії** 25,1 млн. | **Франція** 14 млн. | **Приватні донори Італії** 14 | **Франція** 14 млн. | **Приватні донори Швеції** 11,7 млн. | **Італія** 10,6 млн.

ЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ ШИРОКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ | ДОЛ. США

Особлива подяка головним донорам цільових внесків широкого призначення, які потенційно можуть бути використані в рамках цієї операції в конкретній ситуації, на рівні регіону чи субрегіону.

Німеччина 62,7 млн. | **США** 34,3 млн. | **Великобританія** 24,8 млн. | **Данія** 14,6 млн. | **Канада** 8,7 млн. | **Приватні донори США** 8,2 млн. | **Приватні донори Австралії** 9,5 млн. | **Приватні донори Японії** 4,5 млн. | **Ірландія** 3,3 млн. | **Іспанія** 3,4 млн. | **Швеція** 3 млн. | **Приватні донори Німеччини** 2,4 млн. | **Приватні донори Великої Британії** 2,3 млн. | **Приватні донори Кореї** 2,1 млн. | **Приватні донори Лівану** 2 млн.

ЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ ВУЗЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ | ДОЛ. США

США 6,5 млн. | **Європейський Союз** 1,8 млн. | **Канада** 0,436 млн. | **Швеція** 0,415 млн. | **Японія** 0,273 млн. | **Російська федерація** 0,25 млн. | **Норвегія** 0,241 млн. | **Естонія** 0,218 млн. | **Словаччина** 0,054 млн. | **Фонд ООН** 0,2 млн. | **ЮНЕЙДС** 0,03 млн.

КОНТАКТИ

E-mail: ukrki@unhcr.org, тел.: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ

УВКБ ООН в Україні: www.unhcr.org/ua - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Flickr: www.flickr.com/photos/unhcr_ukraine

Зверніть увагу, що у цьому звіті зроблено спробу висвітлити основні заходи, що здійснюються УВКБ ООН та партнерами протягом звітного періоду. Тому, будь ласка, зверніть увагу, що інформація не є вичерпною. Для отримання додаткової інформації про нашу роботу, заходьте на www.unhcr.org/ua або, щоб зв'язатися з нами безпосередньо пишіть на ukrki@unhcr.org

** Будь ласка, зверніть увагу, що імена осіб, які згадуються в цьому звіті, були змінені з міркувань безпеки.*